

ת"פ 10875/12/21 - מדינת ישראל נגד נור אבו צאפי, פאדי אבו צאפי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 10875-12-21 מדינת ישראל נ' אבו צאפי ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופטת מרב גרינברג המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד שירה מוהר
נגד הנאשמים		1. נור אבו צאפי ע"י ב"כ עוה"ד עלא תלאווי 2. פאדי אבו צאפי ע"י ב"כ עוה"ד שאדי נאטור

גזר דין

1. הנאשמים, אחים, הורשעו במסגרת הסדר דיוני, בעובדות כתב אישום מתוקן. נאשם 1, בעבירת **החזקת נשק** לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); נאשם 2 בעבירת **סיוע להחזקת נשק** לפי סעיף 144(א) וסעיף 31 לחוק.
2. כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 23.11.21 החזיק נאשם 1, בסיוע הנאשם 2, במתחם בית המשפחה ביישוב קלנסוואה, אקדח "גלוק" ושלוש מחסניות תואמות מאחורי מבנה המשמש לישיבה משותפת של המשפחה ומחסנית של רובה M-16 ותופס מחסנית שהוחזקו על גג מחסן במתחם.
3. הצדדים הציגו הסדר טיעון דיוני, לפיו הנאשמים יודו ויורשעו בעובדות כתב אישום מתוקן. באשר לנאשם 1 הסכימו הצדדים כי יופנה לקבלת תסקיר, באשר לנאשם 2 הוסכם כי יופנה לממונה על עבודות שירות.

תסקיר שירות המבחן (נאשם 1)

4. הנאשם, בן 30, רווק, עובד מזה כ-14 שנים כנגר בנגרייה בבעלותו ובשותפות עם אחיו הבכור. תיאר את תקופת מעצרו, במשך כארבעה חודשים, ובהמשך בתנאים מגבילים, כתקופה קשה עבורו, בה חווה השפלה והתדרדרות במצבו הכלכלי.

אשר לביצוע העבירות, הנאשם הודה בביצוע העבירה באופן מילולי בלבד, תיאר עצמו כאדם שומר חוק, ביטא עמדות תקינות ביחס לנשק ואף ביטא עמדה ביקורתית לתופעת החזקת הנשק והשימוש בו בחברה הערבית.

עמוד 1

בהיבט הטיפולי, השתתף בקבוצת עצורי בית, שלל צורך בהמשך נזקקות טיפולית.

להתרשמות שירות המבחן הרקע לעבירות נעוץ בלחצים על ידי גורמים שוליים בסביבתו, והוערך כי המשך מעורבותו עם גורמים אלה טומן סיכון להמשך התנהלות לא חוקית בתחום הנשק. בצד זאת הוערך כי אין אינדיקציה לקיומם של דפוסים אלימים או עברייניים מושרשים.

נוכח קשיי הנאשם להתייחס באופן ענייני לגורמים שהובילו למעצרו ולמשמעות המיוחס לו, לא ניתן היה להעריך הפחתת מסוכנות. בנסיבות האמורות ונוכח עמדותיו אודות ביצוע העבירה, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית.

ראיות ההגנה לעונש (לנאשם 1)

5. חוות דעת מאת עו"ס מיכל לובלסקי (נ/1), במקביל לטיפול בשירות המבחן שולב הנאשם 1 בטיפול פרטי. כעולה מחוות הדעת המטפלת ומעדוטה לפניי, הנאשם פנה מיוזמתו לטיפול לפני חצי שנה במטרה לסייע לבחינת התנהגותו, זיהוי כשליו ומניעת מצבי סיכון עתידיים. להתרשמותה, הנאשם לא אוזח בנורמות חשיבה עבריינית, מתמודד עם טראומה כתוצאה ממעורבותו בתאונת דרכים לפני כעשור בה נהרג חברו ובעל שאיפות נורמטיביות. מדבריו עלה שאינו בעל האקדח אך הודה בהחזקתו. עו"ס לובלסקי הוסיפה כי הנאשם ממוקד כיום בפרנסת משפחתו, עבודתו וניהול אורח חיים תקין, להערכתה, הנאשם בעל אינטליגנציה ויכולות תפקודיות טובות מבחינה תעסוקתית וחברתית, על כן המליצה להימנע מהשתת עונש מאסר בפועל, ולהשית עליו עונש בדרך של עבודות שירות.

תמצית הטיעונים לעונש

6. ב"כ המאשימה, עו"ד מיטל אילן, עמדה בטיעוניה על חומרת עבירות הנשק, הערכים המוגנים שנפגעו ומגמת ההחמרה בענישה בעבירות אלו. לטענתה, חומרת העבירות מצויה ברף הגבוה היות ומדובר בהחזקת נשק יחד עם מחסניות תואמות. בנסיבות אלו עתרה באשר לנאשם 1 למתחם ענישה הנע בין 18-36 חודשי מאסר. בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ציינה את עברו הפלילי, ביקשה ליתן עדיפות לתסקיר שירות המבחן על פני חוות הדעת הפרטית, והפנתה לכך שלא נטל אחריות מלאה למעשיו והמנעות שירות המבחן מהמלצה טיפולית. לפיכך עתרה למקמו בחלק העליון של השליש התחתון וענישה נלווית. באשר לנאשם 2, עתרה להשית עליו תשעה חודשי עבודות שירות וענישה נלווית.

7. ב"כ הנאשם 1, עו"ד תילאווי, עמד בטיעונו על הקשיים הראייתיים שעמדו בבסיס התיקון המהותי בכתב האישום, ועל הצמצום המשמעותי בעבירות שיוחסו לו, כך שהודה רק בהחזקת נשק אחד במחסן השייך למשפחתו, אליו אין לו כלל גישה ישירה, לטענתו אין המדובר בהחזקה אקטיבית אלא החזקה "בידיעה ובשתיקה". עוד טען כי הנאשם שהה במעצר תקופה של כארבעה חודשים, ועמד על מידותיו הטובות, לרבות היעדר עבר פלילי, טיפולו באמו החולה, וניהול אורח חיים נורמטיביים. בנוסף הדגיש את הודאתו, נטילת האחריות והחסכון בזמן שיפוטי, והוסיף כי העבירה בוצעה עוד בטרם נכנס תיקון 140 לתוקפו, ויש ליתן לכך ביטוי בגזר הדין. בנסיבות אלו עתר לקבוע מתחם ברף תחתון של עבודות שירות.

ב"כ הנאשם 2, עו"ד נאטור, עמד אף הוא על תיקון כתב האישום משמעותית לקולא ועל כך שלנאשם לא הייתה שליטה ובעלות על הנשק אלא ידע על קיומו. על הפער בין החזקת כלי נשק ממש לבין החזקה מכוח ידיעה. לדבריו, מדובר בשטח רחב בו מתגוררים בני משפחה רבים. עוד הוסיף כי לאור הנסיבות עמדתה של המאשימה לעבודות שירות הגונה, אך היות והיה עצור במעצר ממש כארבעה חודשים וזמן ממושך בתנאים מגבילים, עתר למקומו בתחתית המתחם ולהשית עליו עבודות שירות לתקופה קצרה יותר.

הנאשמים בדברם האחרון הביעו צער על מעשיהם וביקשו את התחשבות בית המשפט.

דין והכרעה

מתחם העונש הולם

8. על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

9. רבות נכתב על תופעת עבריינות הנשק שהפכה זה מכבר ל"מכת מדינה", הפוגעת פגיעה ממשית בערכים המוגנים של שמירה על חיי אדם ושלמות ובתחושת הביטחון של כלל אזרחי המדינה. מגמת הפסיקה בשנים האחרונות נוקשה ועקבית ומלמדת על החמרה בענישת עברייני הנשק, אף כשהם צעירים, נעדרי עבר פלילי, והאירוע הוא בגדר חריג בנוף חייהם הנורמטיבי תוך מתן משקל לשיקולי הרתעה (ע"פ 5813/21 מוחמד ג'בארין נ' מדינת ישראל, פס' 14 (31.5.2022); בע"פ 6011/21 חאלד דסוקי נ' מדינת ישראל (25.11.2021); ע"פ 8320/21 מדינת ישראל נ' מחמד בסילה, פס' 10 (28.12.2021); ע"פ 2283/22 אל נבארי נ' מדינת ישראל (31.7.2022); ע"פ 78/21 פלוני נ' מדינת ישראל (26.7.2022); ע"פ 116/13 ווקנין נ' מדינת ישראל, פס' 7 (31.7.2013)).

10. מגמה זו קיבלה ביטוי גם בחקיקה, במסגרת תיקון 140 לחוק, בו נקבעו עונשי מינימום לעבירות נשק באשר הן, באופן שכלל, העונש שיושג בגין עבירות אלו, לא יפחת מרבע העונש המרבי שנקבע לעבירה. התיקון נכנס לתוקף לאחר מועד ביצוע העבירות בתיק שבפנינו אך רוחו שורה גם על המקרה שבפנינו.

11. בענייננו, הנאשם 1 החזיק אקדח ושלוש מחסניות תואמות, שהוטמנו בשקית בשטח משותף השייך למשפחתם המורחבת. במקום אחר החזיק מחסנית של רובה M-16 ותופס מחסנית. הנאשם 2 סייע לו בכך. הרקע למעשים נותר עמום, לטענת הנאשם 1 הנשק לא שייך לו, לדבריו ידע על הנשק והתחמושת

שהוחבאו במתחם בו מתגוררת משפחתו המורחבת, על רקע סכסוכים עם אחרים ונמנע מלדווח לרשויות. משך הזמן שהוחזק הנשק אינו ידוע, ולא נטען לאינדיקציה לשימוש בו למטרה פלילית. הנשק לא הוחזק במקום נגיש ומוכן לשימוש. אשר לנאשם 2, תרומתו לביצוע החזקת הנשק לא הובהרה בכתב האישום, אלא כי היה מודע להחזקתו.

12. בחינת מידת פגיעת מעשי הנאשם 1 בערך המוגן מובילה למסקנה כי הפגיעה היא **ברף הנמוך-בינוני**, מידת פגיעת מעשי נאשם 2 בערך המוגן היא **ברף נמוך**.

מדיניות הענישה הנוהגת

13. על דרך הכלל, דינם של מחזיקי הנשק, גם כאשר מדובר בנאשמים צעירים ונטולי עבר פלילי, למאסר בפועל לתקופות לא קצרות. הפסיקה הבהירה את הצורך בהחמרת הענישה אף כשנסיבות ביצוע העבירה עמומות, כך נקבע בע"פ 2101/21 טוביה נ' **מדינת ישראל**, פסקה 2 (29.7.21): **"יש להחמיר בענישה בגין עבירות בנשק ש"יעדו הסופי" אינו נהיר. לצערנו, בשנים האחרונות מורגשת עלייה בעבירות נשק, והחברה משלמת על כך מחיר כבד. במחיר זה נושאים, יותר ויותר, גם אזרחים נורמטיביים, שאינם מעורבים בעולם העברייני בכלל, ובעולם הנשק בפרט. ההיקף הגדול של עבירות הנשק הופך את המרחב הציבורי למקום מסוכן יותר ובטוח פחות"**.

בע"פ 2482/22 **מדינת ישראל נ' קדורה** (מיום 14.4.2022), הורשע נאשם, עבירת החזקת נשק בצוותא עם אחר - אקדח "גלוק", מחסנית, כדורים ורימון הלם אותם החזיק בביתו לתקופה קצרה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 10-36 חודשי מאסר וגזר על הנאשם, בן 19 וללא הרשעות קודמות, 10 חודשי מאסר. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והחמיר עונשו ל-18 חודשים, וקבע בבירור כי **"אם מחזיקים - למאסר נשלחים"** (כב' השופט עמית, בפסקה 6);

ברע"פ 6265/20 **אלקיעאן נ' מדינת ישראל** (מיום 15.9.2020), הורשע הנאשם, לאחר ניהול הוכחות, בכך שהחזיק אקדח ומחסנית ברכבו ונדון למאסר בן 15 חודשים. בית המשפט המחוזי התחשב בעברו הנקי, בנסיבותיו החיוביות ובהתרשמות שירות המבחן, קיבל את ערעורו בחלקו והעמיד עונשו על 12 חודשי מאסר. בקשת ר"ע שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה. כב' השופט קרא קבע בהחלטתו, כי **"עבירה של החזקת נשק, בה הורשע המבקש, הינה עבירה חמורה המצדיקה ענישה במאסר מאחורי סורג ובריח ולא בדרך של עבודות שירות, כאמירה ערכית, וביתר שאת לאור הקלות הבלתי נסבלת של השגת נשק והחזקתו, על כל הכרוך בשימוש בו"**;

בע"פ 8320/21 **מדינת ישראל נ' בסילה** (מיום 28.12.2021) - הנאשם הורשע בכך שהחזיק רובה סער דמיו M-16 בביתו, נסיבותיו חיוביות, שירות המבחן המליץ להסתפק בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 6-24 חודשי מאסר וגזר עליו 7 חודשי מאסר. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, בית המשפט העליון (כב' השופט סולברג) פסק, כי המתחם שנקבע והעונש שהוטל מקל עם הנאשם יתר על המידה, זאת גם בהתחשב בנסיבותיו, עונשו הוכפל והועמד על 14 חודשי מאסר;

בע"פ 1826/19 אבו עסא נ' מדינת ישראל (מיום 11.7.2019), נדחה ערעורו של נאשם, שהורשע בהחזקת נשק אוטומטי, בית המשפט קבע מתחם עונשי שנע בין 15-36 חודשי מאסר. על הנאשם, צעיר, ללא עבר בעל סיכויי שיקום, נגזרו 18 חודשי מאסר;

ברע"פ 5613/20 אלהוזייל נ' מדינת ישראל (מיום 25.8.2020), הנאשם הורשע בהחזקת אקדח ותחמושת מתאימה. הנאשם בעל עבר פלילי, נסיבותיו האישיות קשות ושירות המבחן המליץ לגזור עליו עבודות שירות. בית משפט השלום קבע מתחם עונשי שנע בין 11-33 חודשי מאסר וגזר עליו שנת מאסר. ערעור ור"ע שהגיש- נדחו;

בת"פ (מח' מרכז) 22588-03-22 מדינת ישראל נ' גבאלי (גזר דיני מיום 30.4.2023) הורשע הנאשם בעבירת החזקת רובה סער קלאצ'ניקוב ומחסנית תואמת בשטח הסמוך למתחם שבבעלות משפחתו. קבעתי מתחם ענישה הנע בין 15-30 חודשי מאסר. בהתחשב בגילו הצעיר, עברו הנקי ותסקירו החיובי נדון למאסר בן 15 חודשים;

בת"פ (מח' מרכז) 42197-05-22 מדינת ישראל נ' אטון (גזר דיני מיום 15.9.22) הורשע נאשם בהחזקת אקדח טעון, מוסלק מתחת למכולה בשטח המשק בו התגורר. קבעתי מתחם ענישה הנע בין 14-30 חודשי מאסר. בהתחשב בעברו הפלילי הישן, חלוף הזמן ומנגד הודאתו המהירה וייעול ההליך המשפטי, גזרתי דינו למאסר בן 15 חודשים. (עוד ראו ת"פ 42106-01-22 מדינת ישראל נ' וחידי (גזר דיני מיום 13.2.23)).

14. עיינתי באסופת הפסיקה שהגישה ההגנה, חלקה ישנה ואינה משקפת את מגמת ההחמרה בענישה בעבירות הנשק כיום (ע"פ 1505/14 לידאו נ' מדינת ישראל מיום 4.11.14; ע"פ 7139/12 גורנו ליאור נ' מדינת ישראל מיום 7.3.13), ביתר פסקי הדין הושתו עונשים מקלים על נאשמים צעירים, ללא עבר, שהתקבלו בעניינם תסקירים חיוביים הבאים בהמלצה שיקומית (ע"פ 6332/22 פדידה נ' מדינת ישראל; ת"פ (מח' חיפה) 29529-07-20 מדינת ישראל נ' בכריה מיום 4.2.21; ת"פ (מח' חיפה) 54432-02-17 מדינת ישראל נ' עיסא מיום 23.11.17, בגזר דין זה ניתן משקל לא מבוטל למצבו הנפשי המורכב).

15. בהתחשב במידת הפגיעה בערכים המוגנים, מדיניות הענישה הנוהגת, ולאחר שבחנתי את נסיבות ביצוע העבירה, החזקת אקדח לא טעון במקום מסתור, מצאתי לקבוע מתחם ענישה הנע בין 15-32 חודשי מאסר. אשר לנאשם 2, נקבע מתחם ענישה הנע בין 7 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 15 חודשי מאסר.

גזירת העונש המתאים לנאשמים

נאשם 1

16. הנאשם, יליד 1993, עובד לפרנסתו כנגר בנגרייה שבבעלותו מזה למעלה כעשור, תפקודו התעסוקתי יציב ונראה כי משקיע את מיטב מרצו בתחום. לחובתו הרשעה ישנה בעבירת איומים (2014). התרשמתי, כמו גם שירות המבחן, כי אינו אחוז בדפוסים אלימים או עברייניים מושרשים, וכי ברקע מעשיו סכסוכים לא פתורים שבהם מעורבים בני משפחתו. הנאשם השתתף בקבוצת עצורי בית בשירות המבחן ומטופל פרטנית ע"י מטפלת פרטית, ניכר כי מודע

להשלכות מעשיו ומבין את המחירים שעלולה לשלם משפחתו בגין הסתבכותו. עם זאת, שיתוף הפעולה שלו עם גורמי הטיפול לא היה מלא, ולא התאפיין בפתיחות ובכנות. בנסיבות האמורות, לא הונח לפניי בסיס לחריגה ממתחם הענישה שנקבע, ולראיה שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית. אף מחוות הדעת הפרטית לא עולה נכונות אמיתית לטיפול מעמיק. כידוע, ענישה שיקומית בעבירות נשק יוצאת דופן ומתאפשרת רק במקרים חריגים שבחריגים (ע"פ 5807/20 מוחמד שיבלי נ' מדינת ישראל (30.12.20); ע"פ 6332/22 פדידה נ' מדינת ישראל (16.2.2023); ע"פ 4332/21 עאסלה נ' מדינת ישראל (20.2.2022)). עניינו של נאשם 1 אינו נמנה ביניהם.

17. בצד זאת, אתן משקל להודאתו, מאמציו לקיים אורח חיים נורמטיבי, לפגיעה הצפויה בעסק שבבעלותו ובמשפחתו ולתקופת מעצרו, ואמקם את עונשו בתחתית המתחם.

נאשם 2

18. הנאשם, יליד 1993, לחובתו הרשעה ישנה בעבירת איומים והיזק לרכוש במזיד (2014). במסגרת תיק זה היה עצור כארבעה חודשים. זקפתי לזכותו את הודאתו במיוחס לו ותפקודו התקין, ומצאתי לגזור על עונש בתחתית המתחם.

סוף דבר

19. אני גוזרת, אפוא, על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

א. **15 חודשי מאסר** בניכוי ימי מעצרו 23.11.21 עד 21.3.22.

ב. מאסר על תנאי בן 10 חודשים לבל יעבור הנאשם עבירת נשק תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

ג. קנס בסך ₪ 5,000 או 30 ימי מאסר. הקנס ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 3.9.23.

ד. הנאשם יתייצב לריצויו מאסרו ביום 15.10.23 עד השעה 10:00 בבימ"ר "הדרים". לצורך הבטחת התייצבותו תעמודנה הערבויות שהופקדו בהליך המעצר. לאחר תחילת ריצויו המאסר, יושבו למפקיד.

נאשם 2

ה. **7 חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות**, במקום העבודה קהילת אילנות בכתובת קדימה 1, קדימה-צורן. הנאשם יבצע את העבודות בימים א'-ה' בהתאם לטווח השעות שייקבע ע"י הממונה.

ו. על הנאשם להתייצב לקליטה והצבה ביום 10.9.23 בשעה 08:00 במשרדי הממונה בכתובת לוחמי

עמוד 6

בית"ר 6, רמלה.

ז. הנאשם מוזהר כי אם לא ישתף פעולה עם הממונה ניתן להמיר את העבודות במאסר ממש.

ח. 8 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום עבירת נשק.

ט. קנס בסך 2,000 ₪ או 15 ימי מאסר. הקנס ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 3.9.23.

צו כללי למוצגים. נשק ותחמושת - להשמדה

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"א אב תשפ"ג, 08 אוגוסט 2023, במעמד הצדדים.